

تب خونریزی دهنده کریمه کنگو

تعریف :

بیماری حاد ویروسی خونریزی دهنده قابل انتقال از حیوان به انسان می باشد که بصورت ناگهانی شروع شده و موجب مرگ حداکثر ۴۰٪ از بیماران می گردد. بیماری در دامها علائم قابل توجهی ندارد و پس از گزش کنه آلوده، ویروس کمتر از یک هفته در بدن دام باقی می ماند. میزبان های CCHF شامل طیف وسیعی از حیوانات اهلی و وحشی مانند گاو، گوسفند، بز میباشند. پرندگان به عفونت مقاومت دارند اما شترمرغ حساس است.

بیماری در بسیاری از کشورهای افریقایی، اروپایی، آسیایی گسترش داشته است.

راههای انتقال:

- تماس با دامهای آلوده.
  - تماس با خون و ترشحات لاشه دام آلوده در زمان ذبح و یا بلافاصله پس از آن
  - گزش کنه یا دستکاری و له کردن آن .
  - تماس با خون، ترشحات و نمونه های بافتی بیمار آلوده.
- ضمناً : احتمال ابتلاء به بیماری در صورت مسافرت به یک منطقه روستایی حتی بدون سابقه تماس آشکار با حیوانات یا گزش کنه، وجود دارد.
- مراحل مختلف بیماری چگونه است؟

مراحل بیماری :

- ۱- دوره کمون: پس از گزش کنه ۱ تا ۳ روز، حداکثر ۹ روز می باشد. دوره کمون پس از تماس با خون و ترشحات و بافت آلوده، معمولاً ۷-۵ روز و حداکثر ۲ هفته است.
- ۲- مرحله قبل از خونریزی: بیمار بطور ناگهانی دچار تب، سردرد و درد عضلانی می گردد، ممکن است درد پشت چشم، دو بینی، دل درد، اسهال و استفراغ، سرفه و گلو درد نیز ایجاد شود.
- ۳- مرحله خونریزی: معمولاً پس از ۴ روز بیمار دچار پتشی، پورپورا در پوست و مخاط می شود. علاوه بر این ممکن است استفراغ خونی و ملنا که نشان دهنده خونریزی گوارشی است و خلط خونی، خونریزی از لثه، خون در ادرار، خونریزی از گوش، ملتحمه و هیپاتیت نیز ایجاد شود. در موارد شدید بیماری، انعقاد داخل عروقی منتشر (DIC) یا نارسایی یک یا چند عضو اتفاق می افتد.
- ۴- دوره نقاهت: چنانچه بیمار فوت نکند معمولاً پس از ۱۰ روز بتدریج با کم رنگ شدن ضایعات پوستی علائم بیماری برطرف شده و بیمار بهبود می یابد. شکل مزمن یا عود بیماری وجود ندارد.

علائم آزمایشگاهی :

علائم آزمایشگاهی شامل لکوپنی، لنفوپنی، ترومبوسیتوپنی، همآچوری و پروتینوری می باشد.

تشخیص:

بخش آربوویروس های انستیتو پاستور ایران مرجع اصلی تشخیص آزمایشگاهی این بیماری است که سرم جدا شده از خون بیماران مشکوک را طبق دستورالعمل کشوری دریافت و نتیجه را اعلام مینماید. نمونه گیری باید در سه نوبت ، روزهای صفر ، پنج و ده بیماری انجام شود.

درمان:

درمان اختصاصی با کیسول ریباویرین ۲۰۰ میلی گرمی خوراکی و به مدت ۱۰ روز انجام میشود. در عین حال درمانهای حمایتی بسیار مهم بوده و شامل اصلاح آب و الکترولیتها میباشد.

پیشگیری:

الف) استفاده از گوشت مورد تایید دامپزشکی و خودداری از انجام ذبح به صورت سنتی و خارج از کشتارگاه توصیه میگردد.

ب) پرسنل مراقبت کننده از بیماران مشکوک به CCHF باید از لوازم کامل حفاظت فردی استفاده نموده و بیمار در شرایط کاملا ایزوله مراقبت شود.

ج) استفاده از وسایل حفاظت فردی هنگام ذبح توسط قصاب و کارگران کشتارگاه ضروری است.

د) در صورت مشاهده کنه روی پوست بدن باید به آرامی و با استفاده از پنجه آغشته به الکل آن را جدا نمود. از له کردن کنه بر روی پوست جدا خودداری گردد.

نکته : نگهداری جگر و گوشت تازه ذبح شده حداقل به مدت ۲۴ ساعت در یخچال قبل از مصرف

الزامی است.

توصیه مهم لازم است کلیه افراد با علائم تب و خونریزی به همراه سابقه تماس با دام یا لاشه آن ، گزش کنه و یا برخورد با بیماران مشابه در اسرع وقت جهت بررسی بیشتر به بیمارستان شهرستان ارجاع گردند.

مرکز بهداشت شماره ۲۱۳۱۳۱۳۱